

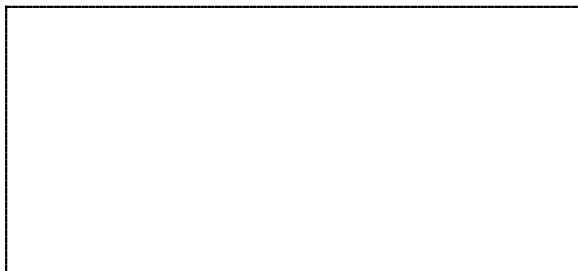

P 902041

PB-PP|B-31126
BELGIE(N)-BELGIQUE

DE BRUG

Maandblad van de Protestantse Kerk Mechelen Noord

behorende tot de Verenigde Protestantse Kerk in België

(verschijnt niet in januari en augustus)

62ste jaargang nr. 3 - april 2018

Drukwerk verzonden tegen verlaagd tarief. Afgiftekantoor: 2800 Mechelen

Afz. / V.U.: ds J.H. Brouwer, Mechelsveldstraat 46, 2800 Mechelen

Website: www.protestantse-kerk-mechelen-noord.be

Kerkgebouwen Keizerstraat 26-28
Secretariaat: 2800 Mechelen

Predikant: ds. J.H. Brouwer
Mechelsveldstraat 46
2800 Mechelen ☎ 015/20.51.54

**EREDIENST: IEDERE ZONDAG AANVANG: 10.00 u.,
MET KINDERNEVENDIENST EN BABY-OPVANG**

Rekening: *IBAN:* **BE41 0000 1657 8310**, *BIC:* **BPOTBEB1** t.n.v.
Protestants Evangelische Parochie

Rekening: *IBAN:* **BE97 7512 0773 6149**, *BIC:* **AXABBE22** t.n.v.
Diaconie Keizerstraat

Paasviering

Vanouds is de Stille Week het hart van de christelijke liturgie. Niet alleen gedenken we dan het lijden en sterven van Christus, en daarmee het herstel van de relatie met God dat ons wordt aangeboden. We gedenken ook Zijn verrijzenis uit de dood, en daarmee het nieuwe leven waar ook wij in mogen delen. Hoogtepunt daarbij is de viering van de Paaswake, nog steeds in de Oosters-Orthodoxe kerken een dienst die duurt totdat de zon opgaat - totdat duidelijk wordt dat het Licht de duisternis heeft verslagen. Vanouds was dat ook de gelegenheid bij uitstek om de nieuwe geloofsleerlingen in de gemeenschap op te nemen en de doop te bedienen. Daardoor maak je immers zichtbaar wat het betekent om Jezus te volgen, in vertrouwen op Hem het leven door te

gaan met alle lijden en verwerping die daarvan deel kunnen uitmaken om tenslotte ook in het eeuwige leven te delen dat Hij voor ons heeft geopend. Ondergaan in het water, zoals Paulus dat duidt (Rom. 6:3vv), om het oude leven af te leggen en een nieuw bestaan binnen te gaan in verbondenheid met God en met elkaar. In ons leven is de overmacht van de zonde gebroken, het licht schijnt in onze duisternis en verdrijft daar alle angst en onmacht. Nooit meer zullen we er alleen voor staan, voortaan mogen we ons toevertrouwen aan Gods Geest om ons op Zijn wegen te leiden. Geen wonder dat voor de evangelist Johannes Pasen en Pinksteren onverbrekelijk met elkaar verbonden zijn (Joh. 20:22) - in het leven van de gelovigen zijn die twee ook niet los verkrijgbaar: wie met Jezus opstaat ten leven, mag putten uit Gods Geest om in zijn of haar leven de juiste keuzen te maken en in het geloof te volharden, en dat alles in de zekerheid dat Christus ons is vooruitgegaan om ons bij God thuis te brengen (Joh, 14:3).

Dat is een reden om feest te vieren, een hele Paasweek lang - nee, een heel leven lang. En het is zeker een reden om allemaal getuige te willen zijn van de doop van Maribel Maghi op zaterdag 7 april, als een dankbare herinnering aan het heil dat ieder van ons geschonken is.

JHB

Kerkraad

We hadden afgesproken met de beheerraad om samen te vergaderen. We openden de vergadering met een stukje uit Mattheus 4 verzen 1 t/m 11 en met gebed. We begonnen de vergadering iets vroeger, 19.30 uur. Dit doen we eenmaal per jaar om het financiële luik van de kerk te bespreken. We kijken dan ook naar de kleine onderhoudswerkjes die er moeten gebeuren om alles in goede staat te bewaren.

Na de vergadering met de beheerraad begonnen wij dan aan de kerkraadsvergadering, 20.30 uur ongeveer. We keuren de notulen goed van de vorige vergadering, 5 februari, leggen de agenda vast en evalueerden dan de voorbije kerkdiensten van 11/02 t/m 1/03. We namen de correspondentie door en begonnen dan aan de themata. We spraken nog even over de doop op zaterdag 7 april om 12 uur van Maribel, kindje bij de familie Maghi. We spraken, zoals op elke vergadering, over de vluchtelingen. Bij Georgette en Samir thuis lijkt het op dit ogenblik wel een hotel. Zij hebben hun handen en huis vol met gevluchte familieleden, al is het nog niet zeker of ze zich allemaal definitief in België zullen vestigen. We bekeken de verschillende lijsten van de ouderen, lectoren, kindernevendienst en koffieschenken. We spraken af om samen met de kerkraad van MZ een vergadering te beleggen, we prikten 9 april. We bekeken het jaarplan 2018 voor de te vragen voorgangers en orgelisten. Het gebeurt weleens dat een predikant of orgelist op de afgesproken zondag verhinderd is. We moeten dan zeer snel om vervanging vragen. We keken naar de komende diensten van Goede Vrijdag, 30 maart, en Pasen, zondag morgen 1 april. We spraken over de komende Gemeentevergadering van 18/03 na de kerkdienst. We kwamen ook terug op de TV dienst van 25 februari, we keken naar het verloop en hadden ook een goede evaluatie gekregen! We hadden het nog over de gespreksgroep, samen met MZ, die elke 3de dinsdag van de maand samenkomt. We hadden het nog over de Open Kerkdagen op 2 en 3 juni in de kerk. De verlofdagen van de kerkraadsleden werden gevraagd, dit om de continuïteit van de kerkdiensten te verzekeren. We hoorden nog naar de verslagen van de verschillende activiteiten.

We spraken nog over onze zieken, Ton Kardux en Cyriel Van Doren. We merkten ook op dat er nog gesprekken moeten worden gevoerd met de belijdeniskandidaat en met de doopouders. We noteerden de punten voor de volgende vergadering op 9 april. We sloten de vergadering met een avondgebed uit de liederenbundel. Volgende vergadering dus op 9 april in de kerkzaal, heeft u een vraag, opmerking, voorstel of suggestie, laat dit dan weten aan onze predikant of een kerkraadslid.

Samenstelling kerkenraad

Predikant:	ds J. Brouwer	015 - 20 51 54
Ouderlingen:	Mani Kanza	0489 - 86 38 41
	Georgette Saliba	015 - 41 31 85
	Geert Van Cammeren	015 - 31 97 64
Diaken:	Georges Vandensavel	015 - 61 02 03 / 0476-93 99 18

Omhaling vrijwillige bijdrage 1/2018

Door een vergissing vindt de omhaling dit jaar een maand later plaats.

Die gemeenteleden, die zich in het verleden hebben opgegeven om via het z.g. enveloppensysteem financiële verantwoordelijkheid te willen dragen voor onze kerkgemeenschap, kunnen in de derde week van april (15 t/m 21/4 a.s.) bezoek verwachten van één van de leden van kerkraad of bestuursraad.

Wie (nog) niet op regelmatige basis financieel aan onze kerk bijdraagt door ofwel dit enveloppensysteem of bankoverschrijving, willen wij vragen dit in overweging te willen nemen; u kunt zichzelf opgeven als "enveloppen-donateur" bij één van kerkraads- of bestuursraadsleden, of wel een zelf te kiezen bedrag over te schrijven op de bankrekening van onze kerk (zie bijgevoegd overschrijvingsformulier).

Verjaardagen

In april, dit op **26 april**, hebben we maar één jarige, dit is **Dalin Yagu e. Fahmi Maghi** !

We wensen deze jarige een gezegende dag en tijd.

Liedboek

In ons liedboek, zingen en bidden in huis en kerk, staan mooie liederen maar ook mooie vertellingen en gedichten. Misschien heb je er al enkele gelezen. Bij elke uitgave van ons kerkblad tracht ik een vertelling of gedicht te brengen. Op bladzijde 75 staat het volgende:

Genoeg

*'Dan was jij de herder
en ik was het schaap...'*

Jij zoekt voor mij
groen grazig gras.
Ik voel me vrij
speel zonder jas.

En als ik blaas,
begrijp jij mij.
Loop ik op straat,
ben jij er bij.

In diepe nacht
maak jij het licht.
Jij houdt de wacht,
jij blijft in zicht.

Als ik jou heb,
heb ik genoeg.

Erik Idema

Uitgekozen door Georges

Zieken

Georgette knapt gelukkig goed op. Ton Kardux is inmiddels opgenomen in het St-Maarten-ziekenhuis met longproblemen. We hopen en bidden dat hij spoedig naar huis mag terugkeren. Ook Cyriel Van Doren heeft enige tijd in het ziekenhuis moeten doorbrengen. Hij is inmiddels weer thuis.

Erediensten

Alle diensten gaan door in het kerkgebouw aan de Keizerstraat 26, aanvang telkens om 10.00 uur, tenzij anders vermeld.

zondag 01 april
ds. J. Brouwer
Pasen

organist: P. Oerlemans
2° collecte: Protestantse Faculteit

zaterdag 07 april
ds. J. Brouwer
Doop Maribel, 12 uur

organist: E. Poncin

zondag 08 april
ds. J. Brouwer

organist: E. Poncin
2° collecte: Zending

zondag 15 april
ds. J. van Hees

organist: P. Oerlemans
2° collecte: Orgelfonds

zondag 22 april
ds. J. Brouwer

organist: P. Oerlemans
2° collecte: Kerkblad

zondag 29 april
ds. J. Brouwer

organist: T. de Jongh
2° collecte: Synodale kas

zondag 06 mei
ds. J. Brouwer

organist:
2° collecte: Kindernevendienst/Jeugd

Rooster

	<i>Kindernevendienst</i>	<i>Lector</i>
01/04	-	Henriëtte
08/04	Hermien	Godelieve
15/04	Aysel	Chris
22/04	Guyny	Jelle
29/04	Wibe	Aysel
06/05	Matheus	Henriëtte

Bij verhindering graag zelf ruilen, daarna doorgeven aan ds. Brouwer.

Agenda

07 april	Doop Maribel Maghi - kerk 12 uur
09 april	Kerkraad - kerkzaal 19u45
11 april	Bijbelavond - kerkzaal 20 uur
12 april	Seniorenmiddag - kerkzaal 14u30
24 april	Gezamenlijke Gespreksgroep - Zandpoortkerk 19u30
26 april	Bijbelmiddag - kerkzaal 14u30

'Er is nog zoveel goeds te doen'

Interview met synodevoorzitter ds S.H. Fuite *(Bron: protestant.link)*

Europa worstelt met de grote aantallen mensen die op de vlucht zijn voor oorlog, armoede, hongersnood, ... en aanspoelen aan de grenzen of – bijvoorbeeld – neerstrijken in het Maximiliaanpark in Brussel. Regeringen schipperen tussen humaniteit en strikte toepassing van de wet terwijl burgers, als reactie op een in hun ogen onbarmhartig opererende overheid, vastgelopen migranten een warm onthaal bieden in hun eigen huis.

Wat is de positie van de kerk in dit verhaal?

Ds. Fuite: 'De kerk heeft een natuurlijke verbondenheid met mensen in nood. De Bijbel, met als centrale notie de zoektocht naar het land van belofte of nieuwtestamentisch 'het Koninkrijk van God', is in zekere zin één groot vluchtverhaal. De VPKB heeft zich in het kader van het project 'Humanitaire Corridors' geëngageerd voor de opvang van twee Syrische gezinnen. Het eerste gezin kwam op 22 december vorig jaar aan op luchthaven Zaventem en wordt opgevangen door twee van onze Waalse kerkgemeenten. Komende lente hopen we een tweede gezin te begroeten, dat onder de hoede komt van een Nederlandstalige kerk.'

Wat betekent dit voor de plaatselijke kerken?

'Ik zie dat kerkgemeenschappen die al jaren aan den lijve ervaren dat ze steeds minder voor elkaar krijgen zich herpakken nu zich een concreet doel aandient. Weet je, het omgaan met de vluchteling verandert je kijk op de wereld, waardoor je ook zelf verandert. Kerken lijken te worden wakker geschud: er is nog zoveel goeds te doen!'

Zegt u daarmee dat de vluchteling in wezen de redding van de kerk is?

'Het brengt de kerk in elk geval terug tot haar essentie: dienend in de wereld staan. Het beroep dat de vluchteling op ons doet is sterk geworteld in het Bijbelse verhaal. Elk mens is door God geschapen. Als een medemens in nood een appèl op ons doet, is daarin de stem van God te horen. Ook in de meest in slaap gesukkelde kerk blijkt nog een diepe liefde voor God en de naaste te wonen.'

Bestaat door het opzetten van zo'n humanitaire corridor niet het risico van een aanzuigende werking?

'Dat is een politieke kwestie waaraan je een concreet mens niet kunt opofferen. Je helpt wie bij jou op de stoep staat en jou in de ogen kijkt.'

Geldt dat dan niet voor de transmigranten van het Maximiliaanpark? Zij hoeven niet speciaal naar België gehaald te worden. Ze staan al bij ons op de stoep.

'We kiezen ervoor mensen via een veilige route naar België te laten komen en werken niet mee aan de instandhouding van mensonterende smokkelroutes. De humanitaire corridors maken structurele legale opvang door (kerkelijke) instanties mogelijk. Maar ik erken tegelijkertijd dat dit een ongemakkelijk antwoord is.'

Interview: Annet Sinnema – Buurman

Israël, de droom van Theodor Herzl (deel VII)

Yad Vashem betekent “(gedenk)plaats en naam” en is vernoemd naar Jesaja 56:5: “Ik zal hun (...) een plaats en een naam geven” (HSV). In het jodendom is het heel belangrijk dat iemands naam niet uitgewist wordt, vandaar de soms lange namenlijsten en genealogieën in de Bijbel. In het

Hebreeuws luidt de titel van het boek Exodus zelfs “We’elleh Shemoth”, naar de eerste woorden ervan: “Dit nu zijn de namen (...)” (Exodus1:1, HSV). Yad Vashem is niet alleen een betonnen monument op de Herzlberg nabij Jeruzalem, erachter zit een in 1953 opgerichte staatsinstelling gewijd aan het bewaren van de herinnering aan de 6 miljoen joodse slachtoffers van de Shoah, aan de joodse weerstanders tegen het nazisme en aan de “rechtvaardigen uit de volken”. Al het verrichte onderzoek wordt wetenschappelijk gedocumenteerd en staat ter beschikking van belangstellenden. Tegelijk is Yad Vashem een soort reusachtige grafsteen voor de vele door de nazi’s vermoorde joden die geen graf hebben en wiens namen soms zelfs niet meer bekend zijn.

Architecturaal bestaat het museum uit een aantal ondergronds aangelegde toonzalen die uitkomen op een gang. Eerst wordt chronologisch de geschiedenis van jodenhaat doorheen de eeuwen behandeld, je krijgt bijna het gevoel dat het een soort aanloop is naar de onpeilbare wreedheid van het nazisme. Ik voelde mij persoonlijk diep beschaamd, toen ik er met mijn neus op gedrukt werd dat Europese christenen maar al te dikwijls betrokken zijn geweest bij misselijk makende wandaden tegen joden. Honderden jaren lang werden de joden door sommigen beschouwd als een volk van vervloekte godsmoordenaars, gedoemd om tot het einde der tijden vervolgd en thuisloos over de aardbol te dwalen...

Als gevolg van de Franse Revolutie (1789) verminderde de invloed van religieuze jodenhaat, maar in de plaats kwam “wetenschappelijke” rassenwaan, waarbij de joden als minderwaardig werden ingeschat.

Aan de hand van talloze foto's, documenten en video's zie je hoe de joden leefden in Europa en hoe de nazi's systematisch hun vernietigingsmechanisme opbouwden en in werking stelden. Helaas is de Shoah niet uniek, er zijn in de geschiedenis immers wel meer volkenmoorden geweest. Wel uniek is de zogezegd "wetenschappelijke" onderbouw ervan en de industriële schaal waarop alles gebeurde. En opnieuw voelde ik mij ten diepste beschaamd: is deze schandelijke slachting niet in Europa gebeurd, ons eigen continent, waar we dachten het toppunt van de beschaving te hebben bereikt?

De beelden van de uitgemergelde gevangenen in de concentratiekampen blijven schokkend, ook al heb je ze al zo dikwijls gezien. Enkele cijfers volstaan om te illustreren hoe grondig Adolf Hitler (1889-1945) en zijn trawanten hun "eindoplossing van het jodenvraagstuk" hebben geïmplementeerd. In 1933 leefden in Europa 9,5 miljoen joden, daarvan werden er onder nazi-bewind 6 miljoen uitgeroeid.

In Polen en de Baltische landen liep het dodental op tot 90 %, in Duitsland zelf 88 %, in Nederland 75 % en in België 60 %. Met deze gruwel heeft het Duitse volk een zware schuld op zich geladen, zo bedacht ik, gelukkig maar dat wij Belgen zo barbaars niet zijn. Of toch? In Antwerpen volgde commissaris Jozef De Potter zonder morren nazi-bevelen op en liet zijn politie meewerken aan razzia's bedoeld om joden te arresteren. Op 14 augustus 1941 organiseerden Vlaamse nazi-sympathisanten op eigen initiatief een "Antwerpse pogrom" waarbij de synagoge op de Van Den Nestlei zwaar werd beschadigd. In alle bezette landen vonden de nazi's mensen bereid mee te werken aan hun "eindoplossing".

In alle bezette landen vonden de nazi's mensen bereid mee te werken aan hun "eindoplossing".

Gelukkig bleef bij anderen hun morele kompas wél intact en sommigen riskeerden belangeloos hun eigen leven door joden te helpen of te verbergen. Zij worden "rechtvaardigen uit de volken" genoemd en één van Yad Vashems opdrachten is ook hen te gedenken en te eren. Dat

slechts relatief weinig mensen het waagden, joden te helpen is begrijpelijk: Hitlers moorddadige regime vermorzelde met grof geweld elke tegenstand en veel niet-joden hadden het zelf ook moeilijk tijdens de oorlog. Het maakt de verdienste van de "rechtvaardigen uit de volken" alleen maar groter... Hoe gevaarlijk het wel was om joden te verbergen wordt duidelijk uit het verhaal van Klaas Sluys (1911-1965)

en zijn vrouw Julia Schuyten, die in 1942 door leden van de protestantse kerk in de Antwerpse Bexstraat werden gevraagd of ze geen werk hadden voor een jood genaamd Gottfried Finkel, die ontslagen was in het raam van de door de nazi's gewenste "ontjooding van de Belgische economie". Klaas Sluys bedreef in

Boechout een parfumbabriekje met een twaalftal werknemers. Het gezin Sluys woonde vanaf 1941 naast de fabriek in een groot huis met veel kamers, het Withof, en verborg daar en in andere huizen joden, in samenwerking met 15 anderen, hoofdzakelijk leden van de gereformeerde kerk in de Sanderusstraat te Antwerpen, met onder meer de families Sluys, Schuyten en Rooze Dit netwerkje van vrijwilligers en betaalde helpers verborg in totaal 29 joden, waarvan er 22 bij de Bevrijding nog leefden. Maar op 31 januari 1943 in het midden van de nacht, arriveerden met twee auto's zeven leden van de SS en Sicherheitspolizei op het Withof, vergezeld van de collaborerende Boechoutse burgemeester Staf Van Sintjan die hen de weg wees (aanvankelijk hadden de twee Duitse en vijf Vlaamse invallers het huis niet gevonden, daarom waren ze de burgemeester gaan halen). Vijf joden werden meegevoerd, één joods meisje ("Sylvieke") lag boven te slapen en bleef ongedeerd omdat moeder Julia en haar meid Leonie Oostvogels de invallers wijsmaakten dat het gezin Sluys zelf vier kinderen telde in plaats van drie. Omdat het joodse meisje tussen een hoop dekens en kussens lag, zagen de collaborateurs haar zwarte krulharen niet. Klaas Sluys werd gearresteerd en veroordeeld tot twee jaar dwangarbeid. Hij zat gevangen in Sint-Gillis, Leuven en Kassel (Duitsland). Na een bombardement moest hij werken in een vliegtuigfabriek te Nieder-Rode-Schierheim. Op 28 juni 1944 werd hij

naar de gevangenis te Antwerpen getransfereerd op basis van een medisch verslag en na tussenkomst van een dame die bevriend was met Duitse officieren. Zes maanden later en twintig kilo lichter, werd Klaas eindelijk vrijgelaten. Klaas Sluys (postuum) en Julia Schuyten werden in 1997 door Yad Vashem erkend als "rechtvaardigen" op vraag van Edith Hönig, wiens familie ook geholpen was. Twee andere leden van het netwerk, het koppel Henri Schuyten en Truus van Buuren, werden eveneens postuum door Yad Vashem als "rechtvaardigen" geëerd op vraag van Sylvie Lednicer-Reichman. "Sylvieke", die 27 verwanten had verloren in de Holocaust, was in 1947 met haar grootmoeder naar de Verenigde Staten geëmigreerd en kwam pas in 2005 opnieuw in contact met de nakomelingen van haar redders. In Yad Vashem worden de namen van de "rechtvaardigen uit de volken" aangebracht op een eremuur. Aanvankelijk werd voor elke "rechtvaardige" een boom geplant, maar dit gaat niet langer wegens plaatsgebrek. Een beklemmend gevoel overviel mij: zou ikzelf de moed hebben gehad van een Klaas Sluys? Of zou ik gehersenspoeld zijn geweest door nazi-propaganda? Of zou ik bang zijn geweest om mijn eigen gezin in gevaar te brengen? En jullie, beste lezers en lezeressen, wat zouden jullie hebben gedaan?

Bijzonder is het "kindermonument", een onderaardse ruimte waar vijf kaarsen in de duisternis zo gereflecteerd worden dat een ganse sterrenhemel ontstaat. Op de achtergrond speelt een geluidsband die van anderhalf miljoen vermoorde joodse kinderen de naam, ouderdom en geboorteplek noemt. De volledige opsomming duurt ongeveer drie maanden...

In de "Hal van Namen" zijn in een kegelvormig plafond de foto's aangebracht van 600 slachtoffers. De foto's, die de zes miljoen joodse Shoah-doden symboliseren, worden weerspiegeld in een eveneens kegelvormig in de rots uitgehouwen waterbekken. Errond is een wandelweg met lades

waarin "gedenkladens" opgeslagen zitten. Een gedenkblad is een door Yad Vashem ontworpen formulier waarmee verwanten of vrienden de namen, biografische gegevens en zo mogelijk foto's van slachtoffers kunnen indienen. Deze gedenkbladen moeten symbolisch de grafsteen

vervangen die veel door de nazi's en hun helpers vermoorde joden niet hebben. In veel gevallen is het gedenkblad het enigste bewijs dat het betreffende slachtoffer ooit geleefd heeft. Intussen kent Yad Vashem reeds de namen van 4,5 miljoen vermoorde joden.

De tentoonstelling over de Shoah eindigt met de na-oorlogse emigratie van tienduizenden holocaust-overlevenden, eerst via clandestiene netwerken naar Mandaat-Palestina en vanaf 1948 legaal naar de nieuwe "Staat Israël". Op de allerlaatste beelden zie je David Ben-Goerion die de Israëlsche onafhankelijkheidsverklaring voorleest terwijl joden en jodinnen dansen in de straat. Voor het eerst na tweeduizend jaar heeft het joodse volk weer zijn eigen staat! In totaal schatten Israëlsche geschiedkundigen dat in die periode zo'n 600.000 Europese joden in Mandaat-Palestina en later Israël zijn geïmmigreerd. Een belangrijke gevolgtrekking hieruit is dat het bestaan zelf van de staat Israël minstens gedeeltelijk gebaseerd is op en gerechtvaardigd wordt door de Shoah, zonder welke wellicht de mogelijkheden het ontstaan van de joodse staat niet zouden hebben gedoogd. Tevens betekent dit dat de herinnering aan de Shoah een deel is van Israëls identiteit als natie.

Tot slot moet gezegd worden dat veel Shoah-overlevenden gehuisvest werden in huizen die voorheen aan in 1948 verdreven Arabieren hadden toebehoord. Waarmee meteen de ene tragedie de andere had gebaard...

Hugo Wilmaerts

Bronnen:

- Engelse en Duitse Wikipedia
- Jewish Virtual Library
- The Holocaust in the Netherlands and the Rate of Jewish Survival (Marnix Croes)
- De Antwerpse Jodenrazzia's van augustus 1942 (Lieven Saerens)
- Op pad met een rabbijn in Antwerpen (Stamp Media)
- Bystanders, victims and perpetrators: a case study of an informal network of Protestants who tried to rescue Jews (Jan Maes, Kontich)
- Quora: How many Jewish Holocaust survivors moved to Israel after liberation? (Andrew Michaul Lenihan)
- Survivors of the Holocaust: Israel after the war (Hanna Yablonka)

Noot:

- Na de oorlog werd de beschadigde synagoge gerestaureerd en in 1954 heropend. Sedertdien heet ze "Romi Goldmuntz Synagoge", ter ere van de gulle schenker die de restauratie financieel mogelijk had gemaakt. Romi Goldmuntz (1882-1960) was een diamantair die in 1920 meer dan 600 mensen te werk stelde. Zoals zoveel Belgische joden had hij wortels in Oost-Europa (geboren in Krakau, Polen).

71ste

1 mei 2018
bijbeldag

Dit Woord
is uw leven

Deut.32:47

spreker

Henk
Binnendijk

creche

diensten
10u en 14u

kinder/jeugd
programma tot 16 jaar

CC "t Aambeeld"
Della Faillelaan 34 | 2630 Aartselaar

Ruime parking ter plaatse

www.bijbeldag.be

Doop

Op 7 april wordt Maribel Maghi gedoopt. Zo laat God zien, dat hij graag wil dat iedereen bij Hem hoort, klein en groot.